

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Preciosa || Hiero-||theca || Dvodecim || Vnionibvs ||
Colo-||niensis Historiae || Exornata**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1634

IV. Lapis S. Cvnibertvs Smaragdus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9564

vsque ad annum 440. *vt testis est Bucherius.* Post quingentos vero ab obitu ipsius annos, tempore Ottonis I. cum Parisijs Tungros B. Bruno profectus, suam Coloniam adornaret iter, hac eum occasione secum Coloniam transiit; apparebat B. Brunoni secundum quietem S. Evergislus, illicque altare, in quo sacrae ipsius corporis asseruarentur reliquiae indigitabat; his eum affatus verbis: *Illumina lucernam meam, illumina tenebras meas:* quae verba Volcmarus, qui à confessionibus erat B. Brunoni, illiusque tandem in cathedra successor interpretaturus, oportet, inquit, *S. EVERGISLVM propria reuifere.* Quare ex loco sibi monstrato sancti Episcopi corpus Coloniam auectum, atque ad S. Cæciliæ tumulatum in preciosa recondidit Præsul capsa (quæ nunc S. Paulini Leuitæ ac Martyris complectitur Lipsana) translatis S. EVERGISLI reliquijs in Hierothecam præstantiorem, vetustior tamen S. EVERGISLI tumba rem gestam enumerat his verbis.

*Ex mscr. vita
& verbis in
hierotheca
expressis.*

Hierotheca
S. Evergisli.

Cœlica vox pandit vigilantibus his quia scandit
Post vitæ cursum Martinus in æthere sursum.

Hunc perimit mucro spe lucri sed sine lucto
.....fronde leui velant hi fraude coeui.

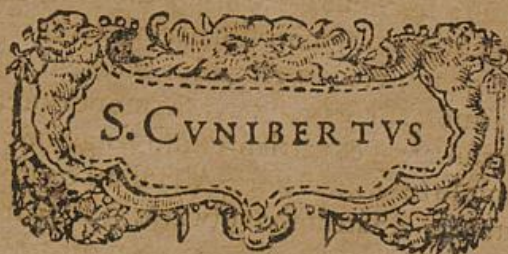
Agrippinensis Præsul Bruno sacer ensis,
Iuris Tungrorum petit urbem more priorum,

In somnis Christi manifestat se pugil isti,
S. Cæcilia dat fons, Hunc Bruno Sophia

Laudibus huic crebris occurrit pompa celebris

Clerus humat sanctum, Tungris dans pro patre plan-
(ctum,

Claruit sub IV. Lapis
Dagoberto I.
Rege Fræcorum & Si-
geberto Au-
strasiarum obiit
anno Christi
652.

Smaragdus.

Rex Dagobertus erat, Cunibertus Præsul ab illo
Magni Sufatum muneris instar habet.

ex V Vilhel. Salsmanno.

Ista

Ista insignia S. CUNIBERTO in sua basilica passim appinguntur, quamuis alij credant ipsi potius conuenire Leonem, vti Palatini, Mosellani gesserunt, quorum posteri floruerunt tempore S. Henrici secundi, & Kungundis. *¶*

S. Cuni-

B

SANCTUM CUNIBERTVM illustribertus illibus parentibus Crallone ac Relustris. gina ad Mosellam Ducibus ortum, partis virtutum decoris multò il-Ephebus lustriorem fore ex cœlesti flamma Regius. caput pueri adhuc Ephebi Regij lambente, Dagobertus Rex præfensit, ab ipso Rege Dagoberto in Adoptatus filium cooptatus; Dein ab Ecclesia à Rege fit Colonienti, sub aun. 614. archifla-Præsul Comen constitutus, Sigeberto Austra-lonienfis. siæ Regi creato & Dagoberti Regis Mirai fasti filio præstitutus, vna cum Adagili-Belgici 21. lo palatij rectore curator. (*Aimoin. Febr.*

C

lib. 4. c. 26.) Ecclesiasticam valde auxit dignitatem. Delatos bonis au- Columba bus S. CUNIBERTO Episcopales honores cœlitus ostensum est; cum i- insidens S. psius beatissimi Præfulis in antiquissimæ Britannarum Virginum iuxta Cuniberto S. Vrsulæ tumulum basilica celebrantis capiti, columbæ instar sanctus infederit spiritus, & beatæ Archiducis Vrsulæ sacra liptana ostenderit: Reuelatio In cuius rei memoriam singulis maioribus vetustissimæ S. CUNIBERTI sepulchri hierothecæ eminentibus gemmis deaurata imposita est columba. S. Vrsulæ.

D

Primus est vt auguror, ex Coloniensibus Præfulibus, qui Ecclesiasti- co suo pedo ius gladij ex paterna sua hæreditate sibi competentis iunxe- Ius gladij rit, quod Beatus deinde Bruno Ducatus adiectione amplificauit. Du- dat Colo- dum etiam ante B Brunonis tempora ab ipsis Ecclesiasticis Antistibus, niensibus. Regum & Imperatorum palatia gubernabantur, vt eapropter palatij custodes & Capellarij nominarétur (Capellariatus autem olim nuncu- Quando patus, hodie videtur fermè idem esse quod Archicancellariatus, anti- Præfules quioribus sæculis ijdem apocryfarij appellabantur) idque à temporibus exaltati.

D 2

Constan-

Baronius an-
no 314.

* hist. S. En-
gelb. li. 2. c. 2.
pag. 131.

Fundatio
fratrum lu-
gentiu der
Schrei-
brüder.
* forte pondo.

Pœna gra-
uantium
Ecclesias.

Castitas S.
Cuniberti.

Hierothe-
ca S. Cuni-
berti.

Constantini Flauij Augusti, qui primus Episcopus ad supremum digni-
tatis gradum euectos, perpetuo suo edicto non Præsidi tantum, verum
& Præsecto Prætorio (cuius proxima à Cæsare dignitas erat) anteposuit;
Proconsulum quoque & magistratum fasces illorum clauibus submi-
sit. Ita quoque posterioribus temporibus potestate sæculari eminuit, qui
Caroli Magni rexit aulam, Hildeboldus Archiepiscopus Colonien-
tis, ut olim Sanctus noster CUNIBERTVS, qui tripartitæ præfectus Galliæ
& primus sæcularibus Ecclesiam (maximè sponsam suam Coloniensem)
auxit honoribus, ac præsertim Susatien-^s * oppidi dominatu, aliorum-
que ex Dagoberti munificentia paternaque hereditate prædiorum ac-
cessione. Erat S. CUNIBERTVS in auxilio emortuorum manibus feren-
do piensissimus, qua de causa perpetuis ditatum elemosynis hospitale
duodecim instituit fratrum, qui etiamnum Schreibrüder, id est lügen-
tes appellantur fratres, quibus illud est officij, ut Episcoporum cadaue-
ra donec humo mandarentur religiosi munirent vigilijs, feretro sex ta-
lentorum * candelam apponerent, Dominicis esurialibusque quadra-
genarijs diebus in defunctorum subsidium, diuinis in monasterio B. Pe-
tri interessent sacrificijs. Quæ cura Metropolitanò Capellatio ab ipso
CUNIBERTO est demandata. Idem B. CUNIBERTVS propensio-
rem suam erga Ecclesias voluntatem aliquot post obitum sæculis voluit adhuc
contestata: Euergerus enim Archiepiscopus Colonien-^s (de quo etiam
in vita B. Gereonis) cum sancti CUNIBERTI Basilicam quibusdam spolia-
set prædijs, graui sub ann. Christi 999. multatus fuit supplicio; eiectis
enim ipse mox suis velut alter Arrius visceribus infœlicem animam ex-
halauit. Viuum Præsulem haud ignitis vnquam cupidinum arsisse faci-
bus, miraculo comprobatum existimant omnes, quod Sigewini Archi-
episcopi ætate, sacræ ipsius corporis exuuiæ ignem, quem iam corripue-
rant Metropolitana & ad gradus B. Mariæ Basilicæ, sola sua præsentia
quam celerrimè extinxerint, adeò libidinis exosæ ignes, ut ne nominis
quidem ferrent similitudinem. Præfuit Episcopatu probabiliter ab
anno Domini 614. vsque ad annum 654. Ex vita apud Surium & ex archiuis.
Inscriptiones Hierothecæ ordine subiiciam.

Prima inscriptio preciosa hierotheca, qua corpus S. Cuniberti continetur in basili-
ca à S. Cumberto adificata, olim S. Clementis nunc S. Cuniberti nuncupata.

Pax vrbi patriæque salus prece stat Patris huius
Nec minor est Clemens diuino pneumate pollens.

Alia eiusdem hierothecæ inscriptio.

Petrus Agrippinæ decus est & gloria Romæ

! Piu-

Plurima dona pio CVNIBERTO dat Dagobertus.

Cælatura in calice S. CVNIBERTI.

A

Hunc CVNIBERTVS Episcopus calicem Christi sanguine copfi.

In pede calicis haud recentiori sculptura incisum.

Hinc redit lætus febri vel ardoribus correptus.

Ex qua inscriptione patet acutis febribus correptos, fuisse sanitati suæ restitutos, si ex ipso biberint poculo.

B

V. Lapis

Sardonix.

Primus Pontificum est princeps Agilolphus, & Archon,
Iustitiæ vindex, pro pietate cadit.

ex V Vilh. Salsm.

*Claruit sub
Pipino Duce
Austraforū
occisus ann.
748. 8. Idus
Iulij.*

C

*B. Agilolpho tribuuntur insignia Malmun-
dary.*

S. Agilol-

S. AGIOLPHVS qui Pipini & Ca-
roli Martelli Franciam admini-
strantium ætate floruit, ex nobili
proseminatus fuit stirpe, angelicos Abbas
Angelini Malmundariensis Abbatis Malmun-
dariesis. mores & pietatem, quam à teneris
imbiberat vnguiculis, Religioforum
etiam magister creatus atque archi-
mandrita retinuit constantissimeq;
seruauit; Colonienfium dein Anti-
stes, & primus autoritate & literis
Zachariæ Pontificis Archiepiscopus
designatus circa ann. 745.

*I. Archie-
piscopus
Colonien-
fis.*

Suo sedulus inuigilauit gregi, &
lacteos illi pietatis rinulos instillauit.

D 3

Vnde

D

